

A MÚZEUMOK ÉS KÖNYVTÁRAK
ORSZ. TANÁCSÁNAK ÜGYRENDJE
és
a Múzeumok és Könyvtárak Országos
Tanácsa és Országos Főfelügyelősége
egyesített hivatalának Szolgálati Sza-
bályzata és Ügyrendje

BUDAPEST

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

1909.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A MÚZEUMOK ÉS KÖNYVTÁRAK
ORSZ. TANÁCSÁNAK ÜGYRENDJE
és
a Múzeumok és Könyvtárak Országos
Tanácsa és Országos Főfelügyelősége
egyesített hivatalának Szolgálati Szabályzata és Ügyrendje

Országos Széchényi Könyvtár

BUDAPEST

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

1909.

1. sz. l.
897 vi

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

199612

1.

A Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsának Ügyrendje.

Elfogadtatott a Múzeumok és Könyvtárak Országos
Tanácsának 1909. évi április hó 30-án tartott ülése által.

Országos Széchényi Könyvtár

A Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 1908. évi 42.976. számú rendeletével jóváhagyott Szabályzat 14. §-a alapján ügyrendjét a Főfelügyelőséggel egyetértőleg a következőkben állapítja meg :

1. §.

A Tanács negyedévenként legalább egy ülést tart, de az elnök tíz tanácstag-nak írásban beadott indítványára köteles a Tanácsot ülésre egybehívni.

2. §.

Az ülésekre a meghívók legalább három nappal előbb küldendőek szét, a napirend lehető teljes felsorolásával.

3. §.

Az üléseket az elnök, akadályoztatása esetén a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelője hívja össze és vezeti.

4. §.

Az üléseken az előadói tisztet a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelőségének előadója tölti be s ő vezeti az ülések jegyzőkönyveit is.

5. §.

Érvényes határozat hozatalához az elnökön kívül legalább nyolcz tanácstag jelenléte és a szavazatok egyszerű többsége szükséges.

6. §.

Az ülések jegyzőkönyvét az elnök és az előadó írják alá, ezenkívül az elnök által e célból kiküldött két tanácstag hitelesíti.

7. §.

Az elnök az ülésekre a Tanács kebelén kívül álló szakférfiakat is meghívhat, ezek azonban szavazati joggal nem birnak.

8. §.

Sürgős ügyekben az elnök, utólagos bejelentés kötelezettsége mellett, önállólag intézkedik.

9. §.

A Tanács a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőségével szerves kapcsolatban állván, az ennek hatáskörét érintő mindamaz ügyekben, melyek eldöntése hozzá tartozik, a Főfelügyelőség meghallgatásával határoz.

Ehhez képest a Tanácshoz beérkező mindazok az ügyiratok, melyek a Főfelügyelőség hatáskörébe tartozó ügyekre vonatkoznak, a Főfelügyelőséggel eredetiben vagy másolatban közöltetnek.

10. §.

A Tanács határozatait a Főfelügyelőség hajtja végre.

A Főfelügyelőség a Tanács határozatairól az ülések jegyzőkönyveinek az előadó által megküldendő hiteles másolataiból szerez tudomást.

11. §.

A Tanács hatásköre a hazai nyilvános gyűjtemények két csoportjára terjed ki.

Az első csoport az úgynevezett *tudományos jellegű* gyűjteményeket (múzeu-

mokat és könyvtárakat), a második csoport a *közkönyvtárakat*, (a nép- és vándorkönyvtárakat, a közművelődési egyesületek, kaszinók és olvasóköri könyvtárait, a katonai könyvtárakat s a tudományos ismeretek népszerűsítését célzó egyéb könyvtárakat és gyűjteményeket) foglalja magában.

12. §.

A Tanács a második csoportba tartozó gyűjtemények ügyeinek előkészítésére az állandóan Budapesten lakó tagjai sorából, megbízatásának időtartamára, egy hét tagból álló *szakbizottságot* küld ki, melyet a szükséghez képest kiegészíthet.

13. §.

E szakbizottságnak az előadó és a Főfelügyelőség népkönyvtári szakmegbízottja hivatalból tagjai. A szakbizottság többi tagját a Tanács saját kebeléből egyszerű szótöbbséggel választja.

14. §.

A szakbizottság tagjai megbízatásuk

idejére maguk választják meg tagjaik sorából, titkos szavazás útján, egyszerű szótöbbséggel elnöküket. A szakbizottság ülésein az előadói tiszte a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőségének és Tanácsának előadója tölti be, a jegyzőkönyvet pedig a népkönyvtári szakmegbizott vezeti.

15. §.

A szakbizottság ülésein, az elnök meghívására, a szakbizottság, illetőleg a Tanács kebelén kívül álló szakférfiak is részt vehetnek, de szavazati joggal nem bírnak.

16. §.

A szakbizottság határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza s megállapodásai jegyzőkönyv alakjában terjesztetnek a Tanács elé, mely azok fölött teljes ülésben dönt.

17. §.

A szakbizottság üléseiről fölvelt jegyzőkönyvet a szakbizottság elnöke, előadója és a jegyzőkönyvet vezető népkönyvtári szakmegbizott írják alá.

18. §.

A szakbizottság teendői:

a/ a Tanácsnak új gyűjtemények létesítése s a meglevők fejlesztése ügyében javaslatokat készít;

b/ a Tanács elnöke által javaslatlattételre hozzája utasított beadványokat tárgyalja s azokról véleményét a Tanács elé terjeszti;

c/ a gyűjtemények érdekeit szolgáló társadalmi tevékenység kifejtése céljából szükséges kiküldetések tárgyában a Tanácsnak javaslatot tesz;

d/ a külföldi rokonintézmények tanulmányozására szakemberek kiküldetését javaslatba hozza s a tanulmányutak eredményeiről beérkező utijelentéseket tárgyalja;

e/ a gyűjtemények állami segélyezése és gyarapítása tárgyában a Tanácshoz s onnét a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter elé terjesztendő javaslatokat előkészíti;

f/ a Tanács közvetlen rendelkezésére álló segélyezési javadalom fölhasználása és az abból vásárolt, valamint a Tanácshoz a közgyűjtemények részére bárminő

czímen beérkező tárgyak szétoosztása ügyében javaslatokat tesz;

g/ a gyűjtemények berendezéséhez, min-
tául szolgáló építkezési és bútorozási ter-
veket, továbbá a gyűjtemények fölszere-
léséhez tartozó szakkönyvek jegyzékének
és a gyűjtemények kezelésére vonatkozó
szabályzatoknak utasításul szolgáló terve-
zeteit elkészítteti s a Tanács elé terjeszti;

h/ a múzeumi és könyvtári ügy nép-
szerűsítésére szolgáló kiadványok ügyé-
ben a Tanácsnak javaslatokat tesz;

i/ a gyűjteményekre vonatkozó törvény-
hozási és rendeleti intézkedéseket elő-
készíti.

Országos Szépirodalmi Könyvtár

19. §.

A Tanács egyes fölmerülő szakkérdé-
sek tárgyalására és a szakteendők ellátá-
sára még külön bizottságokat küldhet
ki, a melyeknek a Tanács kebelén kívül
álló szakférfiak is tagjai lehetnek.

20. §.

Az előadó a Tanács által kiküldött
bármilyen bizottságnak hivatalból tagja.

21. §.

A Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa és Országos Főfelügyelősége egyesített hivatalának teendőit a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőségének tisztviselői és alkalmazottai látják el az egyesített hivatal részére megállapított Ügyrend szerint.

22. §.

Az Orsz. Tanács előadója, az Orsz. Tanács és az Orsz. Főfelügyelőség egyesített hivatalának Ügyrendjében meghatározott teendőkön kívül a népkönyvtárak működését figyelemmel kíséri s ellenőrzi, mely célból, a Tanács elnökének előzetesen bemutatott program alapján a népkönyvtárakat a helyszinén meglátogatja, azokat megvizsgálja s tapasztalatairól a Tanácsnak jelentést tesz.

23. §.

Az elnök a Tanács tagjainak a Tanács hatáskörébe tartozó közgyűjtemények hivatalos meglátogatására s egyéb kiküldetésekre esetenként megbízást adhat.

24. §.

A Tanács kiküldöttei a vasuti és fuvar-költségek megtérítésén kívül napidíjban részesülnek, melyet az előadóra nézve az Orsz. Főfelügyelőség Szabályzatának 5. §-a, a többi kiküldöttre nézve a Tanács eset-ről-esetre állapít meg.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

2.

A Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsa és Orsz. Főfelügyelősége egyesített hivatalának Szolgálati Szabályzata és Ügyrendje.

Elfogadtatott az Orsz. Főfelügyelőségnek 1909. április
hó 20-án és a Múzeumok és Könyvtárak Országos
Tanácsának 1909. évi április hó 30-án tartott ülései által.

Országos Széchényi Könyvtár

I.

A Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa
és Országos Főfelügyelősége egyesített hiva-
tálának Szolgálati Szabályzata.

1. §.

A Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa és Országos Főfelügyelősége egyesített hivatalának teendőit a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelőségének kinevezett tisztviselői és alkalmazottai látják el.

A) Kinevezettek.

A Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelősége, Ő csász. és apostoli kir. Felségének 1907. évi június hó 29-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával jóváhagyott Szabályzata 1., 15. és 20. §-ai szerint áll: az országos főfelügyelőből, a

helyettes országos főfelügyelőből, az országos felügyelőkből és három rendes állami tisztviselőből; az Orsz. Főfelügyelőségnek ezenkívül egy hivatalszolgája is van.

A kinevezett rendes állami tisztviselők:

- a) az előadó,*
- b) a titkár,*
- c) a tollnok.*

B) Alkalmazottak.

A Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelőségének alkalmazottai a következő három csoportba tartoznak:

1. Évidíjas alkalmazottak:

- a) a népkönyvtári szakmegbízott,*
- b) a régészeti szakmegbízott,*
- c) a természetrajzi szakmegbízott,*
- d) a pénztáros.*

A szakmegbízottakra a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelősége Szabályzatának 19. §-a, a pénztárosra annak 17. és a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsa Szabályzatának 15. §-a vonat-

kozik. Valamennyiöket az országos főfelügyelő a vallás- és közoktatásügyi magy.kir. miniszter jóváhagyása mellett alkalmazza.

2. Havidijas alkalmazottak :

- a) a gépiró,*
- b) az esetleges rendezési munkákkal megbizott szakértő.*

3. Napidijas alkalmazottak :

- a) irodai napidijas,*
- b) az államsegély elszámolások revíziójára esetenként igénybe vehető számtiszt és*
- c) a szükséghez képest alkalmazandó irodai kisegítők.*

A 2. pont *a)* és *b)* alatt és a 3. pont *a)* alatt említetteket az orsz. főfelügyelő a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelősége költségvetésének keretein belül saját hatáskörében alkalmazza; a 3. pont *b)* alatti számtiszt hivatalos fölterjesztésre a vallás- és közoktatásügyi minisztérium kebelbeli számvevőségéből a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelősége költségére rendeltetik ki. A 3. pont *c)* alatti

irodai kisegítőket esetről-esetre az orsz. főfelügyelő a Tanács elnökével egyetértőleg alkalmazza.

2. §.

A Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőségének összes kinevezettei és alkalmazottai, az 1. §. B/ 1. pontjában d/ alatt említett pénztáros és a B/ 3. pont b/ alatti számtiszt kivételével, az orsz. főfelügyelő vagy helyettese előtt hivatali esküt, illetve hivatali fogadalmat tesznek.

A kinevezett tisztviselők esküjének szövege a következő:

«Én ----- a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelőségéhez (előadóvá, titkárrá, tollnokká) kinevezetvé, esküszöm az egy élő és mindenható Istenre, hogy Ő császári és apostoli királyi Felsége I. Ferencz József urunk és királyunk személyéhez és uralkodó házához, úgyszintén Magyarország alkotmányához mindenkor hű leszek; a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsának elnöke, az orsz. főfelügyelő s az ő helyettese és a hivatali feljebbvalóim által adott utasításokat pontosan

teljesítem. Lelkiismeretesen ügyelek a reám bízott tárgyak rendbentartására, megőrzésére, valamint ügyelek arra, hogy közülök semmi el ne idegeníttessék ; minden igyekezetem az állásommal járó hivatali kötelemek javára fogom fordítani, a hivatalos titkokat megőrzöm, a netán fenyegető károk elhárítására pedig legjobb tehetségem szerint törekedni fogok.

Isten engem úgy segéljen !»

Az alkalmazottak fogadalmának szövege a következő :

«Én ----- a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelőségéhez a ----- (a népkönyvtári szakmegbízotti, gépirói, pénztárnoki stb.) teendők ellátására alkalmaztatván, becsületszavamra fogadom, hogy Ő császári és apostoli királyi Felsége I. Ferencz József urunk és királyunk személyéhez és uralkodó házához, úgyszintén Magyarország alkotmányához mindenkor hű leszek ; a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsának elnöke, az orsz. főfelügyelő s az ő helyettese és a hivatali feljebbvalóim által adott utasításokat pontosan teljesítem. Lelkiismeretesen ügyelek a reám bízott tárgyak rendbentartására, megőrzésére,

valamint ügyelek arra, hogy közülök semmi el ne idegeníttessék; minden igyekezetemet az alkalmaztatásommal járó kötelemek javára fogom fordítani, a hivatalos titkot megőrzöm, a netán fenyegető károk elhárítására pedig legjobb tehetségem szerint törekedni fogok.

Mindezeket becsületszavamra fogadom.»

A hivatalszolga esküjének szövege a következő:

Én ----- a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsához és Orsz. Főfelügyelőségéhez hivatalszolgává kinevezetve, esküszöm az egy élő és mindenható Istenre, hogy Ő császári és apostoli királyi Felseje I. Ferencz József urunk és királyunk személye és uralkodó háza, úgyszintén Magyarország alkotmánya iránt mindenkor hű és engedelmes leszek, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, az Orsz. Tanács elnöke, a múzeumok és könyvtárak orsz. főfelügyelője és az előljáróim által adott és adandó utasításokat pontosan teljesítem, a reám bízott tárgyakat tisztán s rendben tartom, józan, engedelmes, előzékeny és szorgalmas magaviseletet tanusítok s minden tehetségemhez képest törekedni fogok, hogy a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsa és

Orsz. Főfelügyelősége tulajdonát képező tárgyak meg ne sérüljenek és közülök semmi el ne idegeníttessék.

Isten engem úgy segítjen !

Az eskü szövege az esküttevő és esküttevő által két példányban aláíratik; egy példány a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez fölterjesztetik, egy példány pedig az esküttevőnek adatik ki.

A fogadalom szövege a fogadalmat vevő és tevő által két példányban aláíratik; egy példány a fogadalomtevőnek adatik, egy példány pedig a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelősége iratárában nyer elhelyezést.

Az orsz. főfelügyelő, a helyettes orsz. főfelügyelő és az orsz. felügyelők.

3. §.

Az orsz. főfelügyelő, a helyettes orsz. főfelügyelő és az orsz. felügyelők teendőit az Orsz. Főfelügyelőség Szabályzatának 8. és 9. §-ai írják körül.

Az előadó.

4. §.

Az előadó a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsa és Orsz. Főfelügyelősége egyesített hivatalának feje, felelős vezetője s közvetlenül az orsz. főfelügyelőnek, illetve a helyettes orsz. főfelügyelőnek van alárendelve.

Teendőit a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelősége Szabályzatának 10. §-a, ha pedig az előadó egyszerűsmind az egyik orsz. felügyelői tisztségre is kineveztetett, e szabályzat 9. és 10. §-a szabja meg s ezeken kívül teljesítenie kell a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsa hatáskörében mindazt, amit az Orsz. Tanács Szabályzata és Ügyrendje kötelességévé tesz.

Röviden az előadó feladata, hogy a hivatal céltudatos, zavartalan munkálkodását vezesse, irányítsa, ellenőrizze, hogy a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsa és a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelősége által képviselt kulturális ér-

dekeket minden módon előmozdítsa s az intézmények szabályzataiban lefektetett elveknek minden vonatkozásban érvényesülést biztosítson.

Az előadó hivatali teendőinek sorát és rendjét részletesen az alább következő «Ügyrend» 5. §-ának *a/—p/* pontjai állapítják meg.

A titkár.

5. §.

A titkár azokat a teendőket látja el, melyeket a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelősége Szabályzatának 16. §-a az első bekezdésben részére előír s a melyeket az előadó, ki közvetlen főnöke, reábiz. Hivatali teendőinek sorát és rendjét az alább következő «Ügyrend» 7. §-ának *a/—j/* pontjai állapítják meg.

A tollnok.

6. §.

A tollnok a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelősége Szabályzata 16. §-ának második bekezdésében vázolt

munkakört tölti be, figyelemmel a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsa Szabályzatának 13. §-ára. Hivatali teendőinek sorát és rendjét az alább következő «Ügyrend» 8-ik §-ának *a/—c/* pontjai állapítják meg.

A pénztáros.

7. §.

A pénztáros a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelősége Szabályzatának 17. és a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsa Szabályzatának 15. §-ából kifolyólag a hivatallal állandó és szoros összeköttetésben van. Teendőit az alább következő «Ügyrend» 9. §-ának *a/—g/* pontjai állapítják meg.

A szakmegbízottak.

8. §.

A szakmegbízottak dolgaikban az illető orsz. felügyelőtől a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelőségének hivatala, illetve az előadó orsz. felügyelő útján vett utasítások szerint járnak el. Teendőikről az alább következő «Ügyrend» 11. és 12. §-ai intézkednek.

A számtiszt.

9. §.

Az esetenként kirendelhető számtiszt teendői az előadó által állapíttatnak meg; ebből következik, hogy közvetlenül az előadónak van alárendelve. Teendőit az «Ügyrend» 15. §-a írja elő.

A gépiró.

10. §.

A gépiró teendőit a fogalmazványok letisztázása és egyéb írásmunkák alkotják. Részletesen az alább következő «Ügyrend» szól róla.

A napidijas és az irodai kisegítők.

11. §.

A napidijas és irodai kisegítők teendőit az előadó állapítja meg.

A szolgál.

12. §.

A szolgál közvetlenül az előadó rendelkezése alatt áll. Teendői az alább kö-

vetkező «Ügyrend» 17. §-ának *a/—v/* pontjaiban részleteztetnek.

II.

A Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa és Országos Főfelügyelősége egyesített hivatalának Ügyrendje.

A Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa és Országos Főfelügyelősége egyesített hivataluk ügykezelési módját az Országos Tanács Szabályzatának 14. §-a és a Főfelügyelőség Szabályzatának 22. §-a alapján a következőkben állapítják meg:

ELSŐ FEJEZET.

**A hivatalos órák s a hivatalos szünnapok.
Szabadságidő.**

1. §.

Az Országos Tanács és az Országos Főfelügyelőség egyesített hivatalában a hivatalos órák a hét köznapjain délelőtt 9 órától délutáni 1 óráig tartatnak.

Az Országos Tanács és az Országos Főfelügyelőség egyesített hivatalában vásár- és ünnepnapokon hivatalos órák nem tartatnak. Ezenkívül a hivatalos munka szünetel: husvétkor: nagypéntek reggeltől husvét másodnapjáig bezárólag, a karácsonyi ünnepek alatt: deczember 24-ikétől deczember 26-áig bezárólag és a pünkösöd két ünnepén.

A hivatali teendők nagymértékben való felszaporodása esetén, vagy ha ezt az ügyek rendkívüli sürgőssége úgy kívánja, mindaddig, míg a sürgős munka követeli, a hivatalos órák — az előadó javaslatára — az orsz. főfelügyelő által meghosszabíthatók és a vasárnapra is kiterjeszthetők.

2. §.

Ha az Országos Tanács és az Országos Főfelügyelőség egyesített hivatalában oly egyének is alkalmaztatnának, a kik egyéb elfoglaltságuk miatt a jelen Ügyrend 1. §-ában megállapított rendes hivatalos órák alatt nem végezhetnék munkájokat, az előadó ezek hivatalos óráit a délutáni órákra

is beoszthatja, de olyképen, hogy e miatt az ügykezelés semminemű késedelmet, fennakadást vagy hátrányt ne szenvedjen.

3. §.

Az Országos Tanács és Országos Főfelügyelőség kinevezett tisztviselői, amennyiben a szolgálat érdekei megengedik, évenként hat-hat hétből álló rendes szünidőre tarthatnak igényt. A szabadságidő beosztására az előadó illetékes. A tisztviselőknek a rendes szabadságidőre vonatkozó s kellőképen felbélyegzett folyamodványai a Főfelügyelőség útján a vallás- és közokt. m. kir. minisztériumhoz terjesztetnek fel.

A titkárnak s tollnoknak 3 napig terjedhető rendkívüli szabadságidőt az előadó, ugyanezeknek s az előadónak 8 napig terjedhetőt az orsz. főfelügyelő vagy helyettese, minden azon túl terjedő rendkívüli szabadságidőt pedig, az illetők által benyújtandó kérvény alapján, az Országos Főfelügyelőség felterjesztésére a vallás- és közokt. m. kir. miniszter engedélyez.

Az alkalmazottakat rendes szabadságidő

meg nem illeti. Ezek néhány napra terjedhető rendkívüli szabadságidejét az előadó, a 8 napon túl terjedőt pedig, az előadó véleményének meghallgatásával, esetről-esetre az orsz. főfelügyelő engedélyezi.

A hivatalszolga évenként 8 napi rendes szabadságidőre tarthat igényt, melyet azonban csakis az előadó hozzájárulásával s csak az általa megállapított időben vehet igénybe.

4. §.

Az Országos Tanács és Országos Főfelügyelőség kinevezett tisztviselői és a Szolgálati Szabályzat 9. és 10. §-aiban megnevezett alkalmazottai tartoznak a hivatalos órákon a hivatalban pontosan megjelenni s ott teendőiket lelkiismeretesen végezni. Betegség vagy egyéb elháríthatatlan akadály által okozott elmaradásukat lehetőleg a hivatalos órát megelőzőleg, de legkésőbb 24 óra alatt az előadónál vagy helyettesénél bejelenteni, illetve igazolni kötelesek.

A hivatal kinevezett tisztviselői s minden egyéb alkalmazottai magánlakásaik címét az előadónál bejelentik.

MÁSODIK FEJEZET.

A kinevezett tisztviselők és az alkalmazottak.

a/ Az előadó országos felügyelő.

5. §.

Azelőadó országos felügyelő az egyesített hivatal főnöke. A Főfelügyelőség keretében való hivatali teendőit a Főfelügyelőség Szabályzatának 9. és 10-ik §-a és az 1. alatt foglalt Szolgálati Szabályzat 4. §-a határozza meg.

Ezek szerint az előadó:

a/ a Főfelügyelőség összes ügyeit nyilvántartja és elintézésük tárgyában javaslatot tesz;

b/ a Főfelügyelőség levelezését vezeti;

c/ a főfelügyelői értekezleteken az előadói tisztet viseli s a jegyzőkönyvet vezeti;

d/ a Főfelügyelőség hivatalos kiadványait sajtó alá rendezi. Ha ezzel mások bizatnának meg, a nyomtatást irányítja s felügyel arra, hogy a kiadványok minden tekintetben a Főfelügyelőség intencziói s érdekei szerint készüljenek;

e) a főfelügyelő vagy helyettese megbízásából esetenként a Főfelügyelőség Szabályzatának 9. §-ában felsorolt felügyelői teendőket végzi.

Ezekén kívül, az Országos Tanács és Országos Főfelügyelőség egyesített hivatalának keretében az előadó:

f) a Tanácshoz beérkező ügyiratokról az elnöknek jelentést tesz s azok elintézése tárgyában javaslatot terjeszt az elnök elé;

g) gondoskodik a Tanács kimenő ügyiratainak megfogalmazásáról s ezeket az elnöknek bemutatja;

h) a Tanács elnöke és az orsz. főfelügyelő által reája bízott ügydarabokat kiadmányozza, aláírja s expediáltatja;

i) a Tanács mindennemű hivatalos kiadványát sajtó alá rendezi s azok nyomtatását irányítja és ellenőrzi;

j) őrzi a Tanács és a Főfelügyelőség hivatalos pecsétjeit s a mennyiben ezt az ügykezelés megkívánja, azok megfelelő és szükséges példányait hivatalos használatra az irodának kiadja;

k) megállapítja az irodai és házi szük-

ségleteket; az irodai szereket beszerzi s a megkívánt mennyiségben hivatalos használatra az iroda részére a titkár kezéhez kiadja;

l/ felügyel, hogy a tisztviselők és, az irodai alkalmazottak a hivatalos órák alatt a hivatalban jelen legyenek, ott a hivatal érdekében foglalkozzanak, miért is őket hivatalos teendőik végzésében ellenőrzi;

m/ a szolgaszemélyzet fölött a szolgálati rend szempontjából közvetlen s rendszeres felügyeletet gyakorol;

n/ átveszi s felbontja a Tanács és a Főfelügyelőség címére érkező összes leveleket, küldeményeket s értesítéseket. A beérkezett ügyiratokat iktattatja, felszerelteti s kezelés, illetve elintézés végett kiosztja.

Az előadó a jelen §. *j/*—*n/* pontjai alatt felsorolt teendőket ideiglenesen a titkárra is bízhatja.

o/ A Tanács vagy a Főfelügyelőség címére érkező, «bizalmas» jelzéssel ellátott ügydarabok elintézésével összefüggő irattári teendőket kizárólag az előadó végzi

s emez ügydarabokat a többi ügyirattól elkülönítve őrzi.

p) Szerkeszti a Tanács és a Főfelügyelőség hivatalos folyóiratát, a «Múzeumi és Könyvtári Értesítő»-t, mely munkájáért az orsz. főfelügyelő és a Tanács elnöke által megállapított külön díjazásban részesül.

6. §.

Az előadót akadályoztatása vagy távolléte esetén a Tanács és a Főfelügyelőség irodájában az 5. §. *a)*—*d)*, *f)*—*h)* és *j)*—*o)* pontjaiban felsorolt teendőkre nézve a titkár helyettesíti.

b) A titkár.

7. §.

A titkár hivatali működésében közvetlenül az előadónak van alárendelve. Teendőit a Főfelügyelőség keretében a Főfelügyelőség Szabályzatának 16. §-a határozza meg, a mihez képest a titkár:

a) ellátja az iroda ügyeit;

b/ az előadó által reája bizott teendőket elvégzi ;

c/ elkészíti s vezeti a Főfelügyelőség hatáskörébe tartozó gyűjtemények törzskönyvét, pontosan nyilvántartván abban az esetről-esetre előfordult változásokat ;

d/ nyilvántartja a segélyezéseket ;

e/ a Főfelügyelőség hivatalos évi jelentése számára idejében összegyűjti, egybeállítja, feldolgozza s az előadónak rendelkezésére bocsátja a szükséges és az általa bekívánt adatokat ;

f/ összeállítja a Főfelügyelőség statisztikai kimutatásait.

Az Orsz. Tanács és a Főfelügyelőség egyesített hivatalának keretében :

g/ külön leltár és czédulakatalógus mellett kezeli a Főfelügyelőség kézikönyvtárát ;

h/ vezeti a Tanács és a Főfelügyelőség közös házi leltárát ;

i/ az előadó által megállapított irodai és házi szükségletek beszerzéséről az előadó utasításai alapján gondoskodik, a beszerzett házi és irodai anyagoknak hiány-

talán szállítását ellenőrzi és örködik, hogy azokból semmi el ne idegeníttessék ;

j/ távolléte vagy akadályoztatása esetén az előadót a Főfelügyelőség és Tanács irodájában a jelen Ügyrend 6. §-a értelmében helyettesíti.

c/ A tollnok.

8. §.

A tollnok az előadó, illetve a titkár utasításai alapján :

a/ vezeti a Tanács és a Főfelügyelőség iktató-, kiadó-, mutató-, posta- s egyéb könyveit, végzi az expediciót s ügyel arra, hogy csakis a főfelügyelő vagy helyettese, a Tanács elnöke, vagy az előadó által kiadott, hibátlanul letisztázott s aláírt ügydarabok továbbíttassanak, mely célból a tisztázatokat a fogalmazványokkal még aláírás előtt pontosan összeolvassa ;

b/ végzi az ügydarabok irattári pontos kezelését s nyilvántartja az előjegyzett ügyeket s a beérkezett ügydarabok elintézését ;

c/ a közgyűjtemények számára a Tanács

és Főfelügyelőség által vásárolt, vagy a Tanácshoz és Főfelügyelőséghez bárminő czimen beérkező tárgyakat külön letéti naplók vezetése mellett megőrzés alá veszi s a tárgyakat a Tanács vagy a Főfelügyelőség határozatai alapján rendeltetési helyükre juttatja.

d/ A pénztáros.

9. §.

A Tanács és a Főfelügyelőség pénztárainak kezelését és a számadások vezetését egymástól elkülönítve a Magyar Nemzeti Múzeum pénztárosa látja el, kinek tiszteletdíját az orsz. főfelügyelő és az Orsz. Tanács elnökének együttes javaslatára a vallás- és közoktatásügyi magyar kir. miniszter állapítja meg.

Teendői:

- a/* átveszi a Tanács és a Főfelügyelőség részére beérkező pénzküldeményeket;
- b/* szabályszerűen vezeti a Tanács és a Főfelügyelőség pénztári könyveit és egybeállítja a számadásokat;
- c/* jelentéstétel végett felülvizsgálja a

Tanács és a Főfelügyelőség hatáskörébe tartozó intézetek államsegélyeiről beérkezett elszámolások közül az e célból az előadó által hozzá utalt ügyszerabokat;

d/ a Főfelügyelőség pénztárából a helyettes orsz. főfelügyelő, az Orsz. Tanács pénztárából pedig a Tanács elnöke által aláírt s mindkét esetben az előadó vagy helyettese által ellenjegyzett írásbeli utalványok alapján a fizetéseket eszközli;

e/ nyilvántartja az idevonatkozó adatokat és adminisztracionális dátumokat;

f/ az orsz. főfelügyelő, a helyettes orsz. főfelügyelő, a Tanács elnöke, vagy az előadó kívánságára bármely időben czímenként és rovatonként kimutatást készít a pénztár állapotáról;

g/ szak- és szabályszerűen kezeli a Főfelügyelőség és Tanács pénztárait, úgy azok központi javadalmára, mind pedig a segélyezésekre nézve, ideértve a népkönyvtárak csoportját is.

10. §.

A mikor a pénztáros teendői végzésében

akadályozva van, helyettesítése iránt az orsz. főfelügyelő intézkedik.

e/ A szakmegbízottak.

11. §.

A Főfelügyelőség régészeti és természetrajzi szakmegbízottainak teendőit esetről-esetre az illetékes szakfelügyelő meghallgatásával a főfelügyelő, vagy helyettese határozza meg. E szakmegbízottak megbízatásuk körében teljesített munkálkodásukról július 15-én és január 15-én írásban kimérítő jelentést tartoznak a főfelügyelő elé terjeszteni.

12. §.

A Főfelügyelőség népkönyvtári szakmegbízottja az előadónak van alárendelve. Teendői a következők:

a/ a népkönyvtári s az ezzel kapcsolatos ügyek ügyiratait az előadótól nyert utasítás értelmében megfogalmazza s az előadónak, illetve az előadót a jelen Ügyrend 6. §-a értelmében helyettesítő titkárnak teendői végzésében segítségére van;

b/ elkészíti s a változásokat esetről-

esetre pontosan bejegyezve vezeti a Tanács hatáskörébe tartozó népkönyvtárak törzskönyvét;

c/ külön leltár mellett kezeli az Orsz. Tanács kézikönyvtárát;

d/ összeállítja a Tanács statisztikai kimutatásait;

e/ a Tanács hivatalos évi jelentése számára összegyűjti, egybeállítja, feldolgozza s az előadó rendelkezésére bocsátja a szükséges és az előadó által bekívánt hivatalos adatokat.

f/ Egyéb alkalmazottak.

13. §.

A gépiró a neki letisztázás végett átadott ügyiratokat a kapott utasítás szerint letisztázza s ezenkívül végzi mindazokat a hivatali teendőket, melyekkel az előadó megbizta.

14. §.

A rendezési munkákra alkalmazott szakértő végzett munkájáról minden páratlan hónap 15-ik napján írásban tesz jelentést az orsz. főfelügyelőnek.

15. §.

A Főfelügyelőség számvizsgálati munkáit a vallás- és közoktatásügyi magyar királyi minisztérium által e célból kiküldött számtiszt az előadó által kijelölt időben végzi. Nevezetesen : átvizsgálja s felülbírálja az egyes intézetek államsegélyeiről beérkezett s neki e célból a titkár által kiosztott elszámolásokat s erről írásban jelentést tesz.

16. §.

A napidíjas az előadótól nyert utasítások szerint a hivatalos ügyiratok másolásával s az irodában felmerülő egyéb mindama hivatalos teendők végzésével foglalkozik, melyekkel megbízott.

HARMADIK FEJEZET.

A hivatalszolga.

17. §.

a/ A szolga tartozik a Tanács és a Főfelügyelőség előljáróinak s a két intézmény minden tisztviselőjének engedelmeskedni s irányukban tisztelettel viselkedni;

b) tartozik a jelen Ügyrendben foglalt s az előadótól nyert s nyerendő utasításokat vonakodás nélkül, pontosan teljesíteni;

c) kötelessége a hivatali helyiségeket a hivatalos órák után gondosan elzárni s ügyelni, hogy a hivatalos órák után a helyiségekbe idegenek be ne lépjenek;

d) tartozik a hivatali helyiségeket látogató idegenekkel szemben tiszteletteljes és illedelmes magaviseletet és előzékenységet tanúsítani.

e) A szolga a hivatali helyiségben és mindennemű hivatalos járat alkalmával a részére megállapított egyenruhát viseli;

f) hivatalos kiküldetése esetén szabályszerű ételmezési díjban részesül;

g) tartozik naponként reggel hét órakor, a vett utasításhoz képest esetleg korábban is, a hivatali helyiségben megjelenni, ott a hivatalos órák megkezdéseig a takarításokat s egyéb szükséges munkákat elvégezni s a hivatalos órák tartama alatt a hivatalos helyiségben tartózkodni.

h) A szolgának a szolgálat ideje alatt

jelentkezés, illetve engedély nélkül a hivatali helyiségből eltávoznia tilos;

i/ kötelessége a hivatalos időn kívül reája bizott hivatalos teendőket a városban is elvégezni.

j/ A szolga mindenekelőtt a hivatalban elhelyezett tárgyakra köteles vigyázni. Ha a bútorokban s felszerelési tárgyakban kár történik, tartozik ezt az előadónak azonnal bejelenteni; tartozik a reája bizott helyiségeket tisztán tartani, kellőképen szellőztetni, a hivatali helyiségek falait, a bútorokat s egyebeket leporolni, a szobákat s folyosókat kisöpörni és a szobákat fűteni, az ablakokat s padlókat pedig, — a szükséghez képest — külön felfogadandó személyzet segítségével mellett, az előadó által meghatározott időben megtisztogatni, illetőleg fölkefélni.

k/ A szolga külön s jól elzárható helyiségben kezeli a hivatali szobák fűtésére szolgáló fát és kőszénét s felelősség mellett felügyel arra, hogy abból semmi el ne idegeníttessék s hogy a tüzelőanyag a

hivatalos helyiségek fűtésén kívül egyéb célokra fel ne használtassék.

l/ A szolgának a hivatalos helyiségekben dohányoznia tilos;

m/ köteles a szolgálaton kívül is józan, tisztességes magaviseletet tanusítani, rendesen öltözködni s a tisztességgel meg nem egyező, vagy a hivatali szolgálat idejével összeütköző minden mellékkeresettől tartózkodni;

n/ megengedhető mellékfoglalkozás elvállalása előtt tartozik erről az előadónak jelentést tenni, illetve annak elvállalására az előadó előleges engedélyét kikérni.

o/ A szolga a hivatali helyiségek mellett a részére kijelölt helyiségekben lakást élvez. Mint ilyen, családjáért és egyéb hozzátartozójáért felelős. Kiváltkép pedig felelős azért, hogy családja tagjai és hozzátartozói a kellő rendet s tisztaságot megtartsák és sem a hivatalnak, sem akármi más módon alkalmatlanságot ne szerezzenek.

p/ Ha a szolga családjában fertőző betegség fordul elő, erről az előadónak

vagy helyettesének haladéktalanul jelentést kell tennie.

q/ A lakást, vagy annak egy részét al-bérletbe kiadnia tilos; a lakásban idegen egyént hálatni pedig csakis az előadó előleges engedélyével szabad.

r/ A szolgának a rendes évi szabadság-időn kívül 1 napig terjedhető rendkívüli szabadságot az előadó, 3 napig terjedhető szabadságot pedig az orsz. főfelügyelő vagy helyettese engedélyez.

s/ Megbetegedés esetén a szolga 24 óra leforgása alatt köteles ezt az előadóval, vagy helyettesével tudatni, hogy helyettesítéséről gondoskodni lehessen.

t/ Fegyelmi tekintetben a szolga első-sorban a Főfelügyelőség hatósága alatt áll. Kisebb szolgálati vétségek esetében a főfelügyelő vagy helyettese jogosítva van a szolgát meginteni, vagy írásban meg-róni. A megintés a szolga minősítésébe is bejegyezhető és ez az előléptetés kérésénél figyelembe vétetik.

u/ Súlyosabb vétségek a szolgának fe-gyelmi uton a vallás- és közoktatási

magyar kir. miniszter által való elbocsátását vonhatják maguk után. Nyílt ellenszegülés esetén a főfelügyelő vagy helyettese jogosítva van a szolgát állásától nyomban felfüggeszteni.

v/ Egyebekben a szolgára az 1893: IV. t.-cz., valamint az ország egyéb törvényeinek intézkedései irányadók.

NEGYPEDIK FEJEZET.

Az ügykezelésre vonatkozó rendszabályok.

18. §.

A beadványokat az irattár kezelésével megbízott tisztviselő érkezésük sorrendjében a Tanács és a Főfelügyelőség külön-külön vezetett iktatóiban iktatja, egyúttal megvizsgálva a beadványokat oly czélból is, hogy a bélyegköteles beadványokon a bélyegilleték szabályszerűen van-e leróva. A beadványokon lévő bélyegjegyeket az 1881. évi XXVI. t.-cz. határozmányai szerint felülbélyegzi.

19. §.

Ha a bélyegköteles iratokon a foko-

zatszerű bélyeg hiányzik, vagy kisebb a megszabottnál, erről minden egyes esetben külön, szabályszerű lelet veendő fel.

A lelet fölvétele névaláírással és a fölvétel idejének megjelölése mellett az iratokon följegyzendő.

Oly esetekben azonban, midőn a felek személyesen nyújtanak be valamely bélyegtelen, vagy hiányosan bélyegelt beadványt, az, a bélyeg pótlása vagy kiegészítése végett, beadójának visszaadandó s a lelet csak akkor veendő fel, ha az illető fél a bélyeg pótlását, vagy kiegészítését megtagadja.

Országos Széchényi Könyvtár

20. §.

Az iktatásra átvett beadványok az érkezési bélyegzővel látandók el s külsejükre ugyanaz a sorszám és a beérkezés keltje irandó, mely alatt az iktatás történt.

21. §.

Az iktatókönyvek akkép vezetendők, hogy azokból a beérkezett ügyirat tár-

gyáról, a beérkezés keltéről, a beadó fél, illetőleg a hatóság nevérol, az ügyirat eredeti és főfelügyelőségi, illetve tanácsi számáról, legutolsó előiratának számáról és a véleményezés végett kiadott ügydaraboknál azok hollétéről felvilágosítást lehessen nyerni.

22. §.

Iktatás alkalmával az ügyiratokhoz csatolt mellékleteknek száma pontosan megállapítandó s a tényleg meglévő mellékletek száma a beadvány felzetére felirandó, úgyszintén följegyzendők a mellékletekre az iktatókönyvi számok s az esetleges hiányok is, melyek az iktatókönyvbe is bevezetendők. Az előiratokra az utóirat száma is rávezetendő.

23. §.

Táviratok és a főfelügyelő vagy helyettese, az elnök, avagy az előadó által sürgősnek jelzett ügyiratok soron kívül iktatandók s iktatás után, további intézke-

dés végett, az előadónak azonnal átadandók.

24. §.

A kiadott és már elintézett ügyiratok az iktatókönyvek megfelelő rovataiban kivezettetnek, az elintézés módjának és idejének pontos feljegyzésével.

25. §.

A kiadott ügyiratok pontosan letisztázandók s aláírás előtt összeolvasandók.

A letisztázott s aláírt ügyiratok mellékleteikkel együtt borítékba zárva kézbesítő-, vagy postakönyvvvel küldendők el.

Ha a kiadványhoz bárminő mellékletet kell csatolni, ez a körülmény úgy az elküldött ügyiraton, mint az eredeti fogalmazványon följegyzendő.

26. §.

A Tanács és a Főfelügyelőség ügyiratairól külön-külön betürendes tárgymutatók (index) vezetendők.

27. §.

Az ügyiratok beiktatásuk után a megfelelő s folyó lapszámmal ellátott tárgymutatóba azonnal bevezetendők. Az indikálás oly módon történik, hogy a tárgymutatóba a beadvány tárgya, a beadó hatóság, vagy fél neve és a beadvány iktatókönyvi száma bejegyeztetik.

28. §.

A tárgymutatók betűrendben vezeten-dők, a vezérszó kezdőbetűjének szoros figyelembe vételével. Kettős, vagy több vezérszóval bíró beadványokról a megfelelő vezérszavaknál utaló bejegyzések eszközözlendők.

Ugyanazon tárgyban később érkező ügyiratok, vagy ugyanazon tárgyban később fogantatosított intézkedések ugyanaz alatt a vezérszó alatt vezettetnek be, oly módon, hogy a tárgymutató «Iktatókönyvi szám» című rovatába az új beadványnak csak iktató-száma iratik be, de föléje irandó e jelzés: Utóirat. Ha azonban az

ujjonnan érkezett beadvány személyre, hatóságra, vagy tárgyra nézve csak némileg is eltér az előbbtől, az egészen újra indikálandó.

29. §.

Az elintézett ügyiratok fascikulusokba fétetnek. Mielőtt azonban ez megtörténnék, az ügyiratok még egyszer gondosan átnézendők a célból, vajjon időközben nem merült-e fel újabb intézkedés szüksége.

30. §.

A Tanács és a Főfelügyelőség javára befolyó minden készpénz-összeget a pénztáros hivatalos nyugtatvány mellett vesz át.

A Tanács és a Főfelügyelőség házi kiadásaira s ezek javadalmainak terhére az orsz. főfelügyelő vagy helyettes főfelügyelő, illetve a Tanács elnöke által aláírt s mindkét esetben az előadó vagy helyettese által ellenjegyzett nyugtákra eszközölhető a fizetés.

31. §.

A Tanács és a Főfelügyelőség számára befolyó minden pénzszállítmány a Magyar

Nemzeti Múzeum igazgatósági irodájában lévő tűzmentes szekrényben, kettős zár alatt őriztetik s a Magyar Nemzeti Múzeum pénztárosa által kezeltetik.

32. §.

Minden bevételi s minden kiadási tétel a pénztárosnál lévő pénztári naplóba vezetendő.

A rovatos jegyzék minden sorozata pontosan kitöltendő. A bevételi és kiadási tételek mindenkor a naptári évvel s számmal kezdődnek s az év végével, tekintet nélkül arra, hogy bevételt, vagy kiadást jeleznek, folyó számmal látandók el.

A Tanács és a Főfelügyelőség külön-külön vezetett számadásai évenként lezárandók. A pénztári napló másolata, az eredeti okmányokkal fölszerelve, évenként közvetlenül a vallás- és közoktatásügyi magyar királyi minisztérium számvévőségének beküldendő.

A bevételi tételek az illető miniszteri utalványozó rendelettel, vagy egyéb írásbeli értesítéssel, ilyenek nem létében a

pénztáros ellennyugtájával okmányolandók; a kiadási tételek mindenkor a felvételre jogosult nyugtájával okmányoltatnak, mely nyugta csak akkor lehet bélyegmentes, ha ez iránt miniszteri rendelet külön intézkedik.

A pénztári naplón kívül az állami költségvetés rovatai, alrovatai és tételei szerint számadási kivonat vezetendő.

A Tanács és a Főfelügyelőség pénztárai-
ban, előre meg nem határozott időközökben, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium számvevőiségi kiküldöttje rovancsolást tart.

Országos Széchenyi Könyvtár

33. §.

A Tanács és a Főfelügyelőség házi felszereléséről, könyvtáráról és a vidéki múzeumok s könyvtárak között szétosztandó tárgyakról külön-külön szabályszerű leltárak és letét-naplók, a két intézmény fennhatósága alá tartozó intézetekről pedig külön-külön törzskönyvek a jelen Ügyrendben arra kijelölt tisztviselők, illetve alkalmazottak által vezetendők.

Záradék.

E Szolgálati Szabályzat és Ügyrend a szükséghez képest mindenkor megváltoztatható.

A Szolgálati Szabályzat és Ügyrend egy-egy példánya a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelősége minden tisztviselőjének s alkalmazottjának kiadatik.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

